

INTERVENCIÓ DEL DEGÀ DE LA FACULTAT D'EDUCACIÓ A L'ACTE D'INVESTIDURA DE LA NOVA DOCTORA HONORIS CAUSA DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS, PILAR BENEJAM I ARGUIMBAU

Miquel Oliver, degà de la Facultat d'Educació

Alaior, 27 de maig de 2021

Senyor Rector,
Representants de les institucions públiques i civils,
Companyes i companys claustrals,
Senyores i senyors,

La contribució de la doctora Benejam a la millora de la formació del professorat i a la didàctica de les ciències socials és àmpliament reconeguda per la comunitat universitària i la docència en general, tal com ha quedat palès a la laudatio realitzada pel Dr. Bernat Sureda. Són més de trenta anys de feina, en molts dels quals també va haver de lluitar per una universitat democràtica. Durant molt de temps, la doctora Benejam ha treballat a contracorrent, en un entorn d'extrema dificultat en els àmbits científic, institucional i social. Però se n'ha sortit i els seus plantejaments de sempre sobre la formació dels mestres avui estan ben avalats per les evidències aportades per la recerca educativa.

La doctora Pilar Benejam ha desenvolupat la seva trajectòria professional a la Universitat Autònoma de Barcelona. Així i tot, però, també ha inspirat el professorat de la Facultat d'Educació de la UIB, que durant molts d'anys ha congriat provatures i ha experimentat amb el que, amb el temps, ha esdevingut un projecte ambiciós de transformació de la formació inicial. La UIB –gràcies, doctor Huguet pel vostre compromís per fer-ho possible– està embarcada en un procés ambiciós de millora de la formació del professorat. És aquest, doncs, un moment ideal perquè la doctora Benejam s'integri formalment com a doctora honoris causa en el nostre claustre. «Formalment», perquè, com ja he dit, fa temps que les seves idees orienten la nostra feina.

Pilar Benejam començà la seva trajectòria universitària en un entorn en què la recerca educativa era incipient i poc compartida; gairebé tot estava per fer: calia aclarir quin model de docent es volia formar, per a quina societat i com fer-ho.

Avui la recerca educativa sobre la formació del professorat està més consolidada. I dels seus bons resultats n'és un bon exemple l'excel·lent estat de la qüestió realitzat per MenorcaEdu21, previ a la seva proposta de pacte educatiu que fou germen fonamental d'Illes per un Pacte. També ho són les revisions sistemàtiques de la literatura científica realitzades a la UIB abans d'implementar el projecte de transformació de la formació inicial en curs.

Ara cal que les institucions siguin valentes i que, abandonant l'àrea de confort, facilitin la implementació de mesures per a la millora de la formació inicial que venen avalades no només per la recerca sinó també per la voluntat i compromís d'un professorat de molts departaments de la UIB i de moltes escoles de les nostres illes. Les precaucions per no apostar de forma decidida per la reforma que propugnam des de la UIB és quelcom semblant a les exhibides pels que no es volen vacunar.

Som conscients dels obstacles. Fins i tot quan arribes a definir una proposta de transformació et trobes amb moltes dificultats, la mateixa Pilar Benejam ha escrit recentment aquestes paraules sobre el projecte de la nostra facultat:

És un projecte interessant sobre com hauria de ser aquesta formació pràctica. Jo he treballat 33 anys a la universitat en la formació del professorat i no conec una proposta millor. Però tampoc no hi ha cap universitat espanyola que s'apropi a aquest model; unes per manca de voluntat o de coneixement i moltes per falta de personal preparat com a tutors i per falta de finançament.

Avui, amb la doctora Benejam al nostre claustre, ens sentim més reforçats per consolidar els canvis que ja introduïm en la formació inicial a la UIB: proves d'admissió, projecte educatiu de Facultat, canvi metodològic, transformació d'espais, millora dels processos de pràctiques i creació d'una xarxa de centres col·laboradors, entre d'altres. Canvis plens de dificultats: inèrcies, falta de finançament, necessitat de temps per construir el canvi de forma conjunta, necessitat de preparació per part nostra (docents i tutors).

Però aquesta és una empresa col·lectiva, ja que, per fer realitat la frase que la doctora Benejam sovint ens recorda, «No ens podem permetre que un mestre sigui dolent, per això, el pitjor dels mestres hauria de ser un bon mestre», tots hi hem de posar de la nostra part: docents (millorant la professionalitat), Administració (posant les bases que permetin tenir bons docents i confiant-hi), sindicats (fent compaginar les necessitats laborals amb les de millora del sistema educatiu) i la societat en general, participant activament en la tasca educativa, que, al cap i a la fi, és un quefer social compartit.

A partir d'avui Pilar Benejam és membre del Claustre de la UIB i, com no podia ser d'altra manera, és membre de la Junta de la Facultat d'Educació, centre a qui represent i que, amb un sentiment de responsabilitat i justícia, va proposar, per unanimitat, al Consell de Govern de la UIB el seu nomenament com a doctora honoris causa. Nosaltres

tenim molt per aprendre i molt per experimentar, i la doctora Benejam té molt per ensenyar, però sobretot ens pot ajudar a tots, docents i no docents, a reflexionar sobre la nostra pràctica i a qüestionar-nos per què feim les coses que feim.

Moltes gràcies.

Miquel F. Oliver